

ISO 9001:2008

TRƯỜNG ĐẠI HỌC TRÀ VINH

LÝ LUẬN NHÀ NƯỚC & PHÁP LUẬT

CHƯƠNG XX

PHÁP CHẾ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VÀ TRẬT TỰ PHÁP LUẬT XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

TS. BÙI QUANG XUÂN

PHÁP CHẾ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

- *Pháp chế xã hội chủ nghĩa là Sự tôn trọng, tuân thủ, chấp hành nghiêm chỉnh hiến pháp, pháp luật của các cơ quan, nhân viên nhà nước, của các tổ chức xã hội và mọi công dân.*

TRẬT TỰ PHÁP LUẬT XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

- *Trật tự pháp luật là trạng thái được chỉnh đốn của các quan hệ xã hội được pháp luật điều chỉnh nhờ có sự thực hiện liên tục nguyên tắc pháp chế mà nét đặc trưng là các quyền cơ bản của con người được bảo đảm thực hiện.*

TS. BUI QUANG XUÂN

LÝ LUẬN NHÀ NƯỚC & PHÁP LUẬT

I. KHÁI NIỆM PHÁP CHẾ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

TS. BUI QUANG XUÂN

PHÁP CHẾ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

- *Là một chế độ đặc biệt của đời sống chính trị xã hội*
- *Trong đó các cơ quan, đơn vị, tổ chức và mọi công dân đều phải tôn trọng và thực hiện những quy định của pháp luật một cách bình đẳng, tự giác, nghiêm minh và thống nhất*

1. KHÁI NIỆM VI PHẠM PHÁP LUẬT

TS. BÙI QUANG XUÂN

KHÁI NIỆM PHÁP CHẾ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

- *Pháp chế xã hội chủ nghĩa là nguyên tắc tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước xã hội chủ nghĩa.*
- *Pháp chế xã hội chủ nghĩa là nguyên tắc hoạt động của các tổ chức chính trị- xã hội và các đoàn thể quần chúng.*
- *Pháp chế xã hội chủ nghĩa là nguyên tắc xử sự của mọi công dân.*

KHÁI NIỆM PHÁP CHẾ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

- *Pháp chế xã hội chủ nghĩa có quan hệ mật thiết với chế độ dân chủ xã hội chủ nghĩa, trong mỗi quan hệ này dân chủ xã hội chủ nghĩa là cơ sở để củng cố nền pháp chế xã hội chủ nghĩa, đồng thời pháp chế xã hội chủ nghĩa là yếu tố cần thiết không thể thiếu được để củng cố và mở rộng nền dân chủ xã hội chủ nghĩa, phát huy quyền làm chủ của nhân dân lao động.*

TỪ SỰ PHÂN TÍCH TRÊN CÓ THỂ RÚT RA ĐỊNH NGHĨA:

- *Pháp chế xã hội chủ nghĩa là một chế độ đặc biệt của đời sống chính trị- xã hội,*
- *Trong đó tất cả các cơ quan nhà nước, tổ chức kinh tế, tổ chức xã hội, nhân viên nhà nước, nhân viên các tổ chức xã hội và mọi công dân*
- *Đều phải tôn trọng và thực hiện pháp luật một cách nghiêm chỉnh, triệt để và chính xác.*

LÝ LUẬN NHÀ NƯỚC & PHÁP LUẬT

ĐẶC ĐIỂM CỦA PHÁP CHẾ XHCN

TS. BUI QUANG XUÂN

ĐẶC ĐIỂM CỦA PHÁP CHẾ XHCN

- *Pháp chế XHCN là nguyên tắc tổ chức và hoạt động của bộ máy NN*
- *Pháp chế XHCN là nguyên tắc hoạt động của các tổ chức chính trị xã hội và các đoàn thể quần chúng và là nguyên tắc xử sự của mọi công dân*

ĐẶC ĐIỂM CỦA PHÁP CHẾ XHCN

- *Pháp chế XHCN có quan hệ mật thiết với chế độ dân chủ XHCN*
- *Pháp chế XHCN có mối quan hệ mật thiết với hệ thống pháp luật XHCN*

LÝ LUẬN NHÀ NƯỚC & PHÁP LUẬT

NỘI DUNG CỦA PHÁP CHẾ XHCN

TS. BUI QUANG XUAN

NỘI DUNG CỦA PHÁP CHẾ XHCN

- 1. Pháp chế XHCN là nguyên tắc trong tổ chức và hoạt động của bộ máy Nhà nước.*
- 2. Pháp chế XHCN là nguyên tắc hoạt động của các tổ chức chính trị, chính trị xã hội.*
- 3. Pháp chế XHCN là nguyên tắc trong xử sự của công dân.*

**NHỮNG BẢO ĐẢM CẦN THIẾT CHO SỰ
PHÁT TRIỂN CỦA NỀN PHÁP CHẾ XÃ
HỘI CHỦ NGHĨA.**

NHỮNG BẢO ĐẢM CẦN THIẾT

- 1. Những bảo đảm về kinh tế*
- 2. Những bảo đảm về chính trị*
- 3. Những bảo đảm về tư tưởng*
- 4. Những bảo đảm pháp lý*
- 5. Những bảo đảm về tổ chức*
- 6. Những bảo đảm về xã hội*

TS. BUI QUANG XUÂN

LÝ LUẬN NHÀ NƯỚC & PHÁP LUẬT

II. NHỮNG YÊU CẦU CƠ BẢN CỦA PHÁP CHẾ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

TS. BUI QUANG XUÂN

NHỮNG YÊU CẦU CƠ BẢN CỦA PHÁP CHẾ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

- 1. Tôn trọng tính tối cao của Hiến pháp và luật*
- 2. Bảo đảm tính thống nhất của pháp chế trên quy mô toàn quốc*
- 3. Các cơ quan xây dựng pháp luật, tổ chức thực hiện và bảo vệ pháp luật phải hoạt động một cách tích cực, chủ động và có hiệu quả*
- 4. Không tách rời công tác pháp chế với văn hoá và văn hoá pháp lý*

TS. BUI QUANG XUÂN

LÝ LUẬN NHÀ NƯỚC & PHÁP LUẬT

III. TRẬT TỰ PHÁP LUẬT XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

TS. BUI QUANG XUÂN

TRẬT TỰ PHÁP LUẬT XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

- *Trật tự pháp luật là trạng thái được chỉnh đốn của các quan hệ xã hội được pháp luật điều chỉnh nhờ có sự thực hiện liên tục nguyên tắc pháp chế mà nét đặc trưng là các quyền cơ bản của con người được bảo đảm thực hiện.*

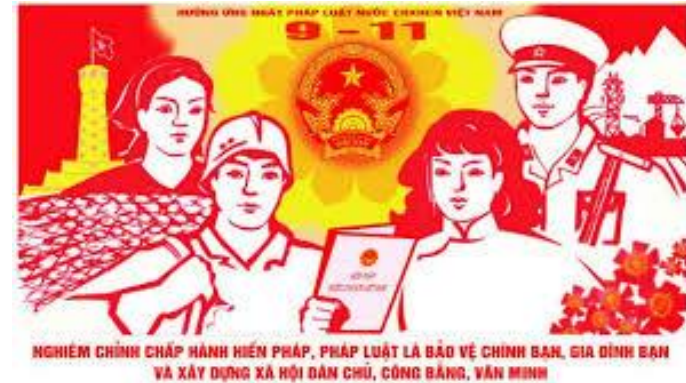

TRẬT TỰ PHÁP LUẬT XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

- *Trật tự pháp luật có quan hệ mật thiết với pháp chế và trật tự xã hội.*
- ✓ *Xã hội có pháp chế mới có trật tự pháp luật, pháp chế là tiền đề của trật tự pháp luật, trật tự pháp luật là tiền đề của trật tự xã hội.*
- ✓ *Trong xã hội cộng sản nguyên thủy, khi chưa có nhà nước và pháp luật thì trật tự xã hội được xây dựng trên sự tôn trọng các quy tắc đạo đức và phong tục tập quán.*
- ✓ *Chỉ khi nhà nước và pháp luật ra đời thì trật tự xã hội luôn được xây dựng trên cơ sở trật tự pháp luật vì trong xã hội có nhà nước thì pháp luật là công cụ chủ yếu điều chỉnh các quan hệ xã hội.*

TRẬT TỰ PHÁP LUẬT XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

- *Sự thống nhất của hệ thống pháp luật, trong đó các văn bản pháp luật của cơ quan nhà nước cấp dưới phải phù hợp với văn bản của cơ quan nhà nước cấp trên; các văn bản pháp luật không mâu thuẫn, chồng chéo nhau.*

TRẬT TỰ PHÁP LUẬT XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

1. Trật tự pháp luật xã hội chủ nghĩa là một hệ thống các mối quan hệ xã hội trong đó con người thực hiện các hành vi hợp pháp.

- *Về thực chất, trong mọi xã hội, trật tự pháp luật là cái đích mà các nhà nước hướng tới.*
- *Để có trật tự pháp luật, về phía cá nhân, đòi hỏi con người phải thể hiện hành vi của mình một cách hợp pháp.*
- *Về phía các tổ chức nhà nước và xã hội, trật tự pháp luật được bảo đảm khi nhà nước thực hiện đúng thẩm quyền quy định trong pháp luật, đối với các tổ chức xã hội, trong tổ chức và hoạt động bảo đảm nguyên tắc hợp pháp, phù hợp với lợi ích của các thành viên và toàn xã hội.*

TRẬT TỰ PHÁP LUẬT XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

2. Trật tự pháp luật và pháp chế là hai khái niệm gần gũi với nhau, tuy nhiên nó vẫn là hai khái niệm khác nhau mặc dù nó đều có các điểm chung: đều mang bản chất giai cấp và đều đối lập với tình trạng tùy tiện, không thực hiện pháp luật.

- *Ngoài điểm đồng nhất, pháp chế và trật tự pháp luật có những đặc thù riêng của mình, nếu pháp chế là sự đòi hỏi phải tôn trọng, thực hiện một cách nghiêm ngặt đối với các quy định của pháp luật của các công dân, các nhà chức trách, các cơ quan nhà nước và các tổ chức xã hội, còn trật tự pháp luật là một hệ thống các mối quan hệ xã hội trong đó các chủ thể pháp luật thực hiện các hành vi hợp pháp khi tham gia vào các quan hệ.*

TS. BUI QUANG XUÂN

LÝ LUẬN NHÀ NƯỚC & PHÁP LUẬT

IV. VẤN ĐỀ TĂNG CƯỜNG PHÁP CHẾ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

TS. BUI QUANG XUÂN

TRẬT TỰ PHÁP LUẬT XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

- 1. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác pháp chế*
- 2. Đẩy mạnh công tác xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật xã hội chủ nghĩa*
- 3. Tăng cường công tác tổ chức thực hiện pháp luật*
- 4. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, xử lý nghiêm minh những hành vi vi phạm pháp luật*

PHÁP LUẬT XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

**Pháp luật
XHCN**

**Cơ sở KT: Chế độ công hữu
về TLSX**

**Bản chất: PL thể hiện ý chí
của xã hội**

**Đ2: Bảo vệ chế độ công hữu về TLSX
PL phản ánh ý chí của toàn dân
PL nhằm xây dựng xã hội bình đẳng**

CÂU HỎI ÔN TẬP

- 1. Phân tích khái niệm pháp chế.*
- 2. Trình bày mối quan hệ giữa pháp luật và pháp chế.*
- 3. Những bảo đảm cho nền pháp chế xã hội chủ nghĩa?*
- 4. Các yêu cầu của pháp chế xã hội chủ nghĩa?*
- 5. Các biện pháp tăng cường pháp chế xã hội chủ nghĩa?*

TÓM LƯỢC CUỐI BÀI

Trong bài học này, chúng ta đã cùng nhau tìm hiểu các nội dung sau:

- 1. Khái niệm pháp chế xã hội chủ nghĩa*
- 2. Những yêu cầu cơ bản của pháp chế xã hội chủ nghĩa*
- 3. Trật tự pháp luật xã hội chủ nghĩa*
- 4. Vấn đề tăng cường pháp chế xã hội chủ nghĩa*

TS. BUI QUANG XUAN

CHÚC THÀNH CÔNG & HẠNH PHÚC

TS. BUI QUANG XUAN